

IV b,
Kapsel
Topelius

Allden

PROLOG

vid

Akademiska Sångföreningens Musikaliska Soiré

den 7 December 1858

till förmån för Veteranerne.

[Topelius, z]

HELSINGFORS,

Finska Litteratur-sällskapets tryckeri, 1858.

Imprimatur: *L. Heimbürger.*

I.

Barn af den tid, som fjerran från orkanen
Af dagens fläktar böjs och sedan, trött
Af balens mödor, slumrar på divanen
Och ser i drömmen allting rosenrött;
Vet du den sorg, som bådadt dina nöjen?
Vet du den tår, som gret för dina löjen?
Vet du de offer, som för dig ha blödt?

Ditt sköna luftsloft, nu så rosenfärgadt,
Det restes upp så utsägligt svårt.
I vida Norden finns ej land så härjadt,
Så blodbestänkt, så offerkrönt, som vårt.
Ej finns ett folk, så fosterbror med nöden,
Så ödelagdt af isarna och glöden,
Så härdadt — ack, — och därför så hårdt!

Du trängdes ej bland denna världens store,
O våra fäders folk! Det var ditt brott.
Du nöjdes hellre, i din strid med Bore,

Med sångens, odlingens triumfer blott.
 Och dock — en gränsvakt mellan tvenne verldar —
 Du har förblödt vid dina brända härdar,
 På tusen slagfält du ditt blod har sått.

Så djupt, så skarpt du fostrats vid den läran,
 Att ingen fred på jorden unnas den,
 Hvars mannakraft förgåtts i blek förfäran,
 Hvars veklingshand förglömt att brottas än.
 Välsignadt vare allt hvad du fått lida!
 Du kan ej sjunga blott, du kan ock strida.
 Din plog kan när som helst bli svärd igen.

II.

Sänk ned ett ögonblick din stolta fana,
 Du unga tid! Hör — seklets tornur slår!
 Dess däfva klockslag minnets skuggor mana,
 Timvisarn pekar på de flydda år.
 Betänk din stund! Lär att förakta flärden!
 Som det framfarna står för efterverlden,
 Du — också du — en dag för häfden står.

Gif akt! Det går en svallvåg genom tiden,
 En sakta nattvind susar oss förbi.
 Det är en dyning af den fordna striden,
 Som vrok mot oss ett haf i raseri.
 Dess storm har tystnat — grafvens ro den söfver.

Men minnets månsken lyser klart deröfver,
 Och hjertesuggor skymta fram deri.

Skyllra gevär! De bleka män, de döda,
 Ur tusen grafvar tyst i qvällen gå,
 Med öppna sår, som länge slutat blöda,
 Med hjertan, som hört länge upp att slå.
 Det är, o land! din trogna hjertesकरा,
 Som fordom föll för dig i strid och fara . . .
 Vänd icke bort ditt våta öga då!

Ur drifvorna vid Revolaks; ur natten
 Af Siikajokis vinterkalla väg;
 Från Lemos strand; ur Saimas klara vatten;
 Från Lappo, der i blommor döden låg;
 Från Alavo; från Ruona; från Juthas;
 Från Wirta, Oravais, der sagan slutas,
 Och allt från Hörnefors — går deras tåg.

De nalkas. Deras mörka leder ljusna.
 De mönstra sina skaror — dödens prof.
 Se, vinternatten gaf igen de frusna,
 Fältlazarettet gaf igen sitt rof.
 Och sorgen gaf dem, som hon dödat, åter,
 Och fosterjorden gaf dem hon begråter,
 Och hafvet gaf de offer det begrof.

Dock — talet är ej fullt. Än en och annan
 Man saknar i de bleka skuggors led.

Och mönsterherren, han med band om pannan,
 Han frågar bistert: „Äro de ej med?“
 Och kämparne de räkna om och undra.
 „Nej“, svaras det, „vi sakna fyrahundra,
 För hvilka lifvets sol ej än gått ned.“ *)

Då ler han ädelt, sorgset, han med bandet:
 „Vi måste vänta dem ännu en tid.
 Vi måste unna dem åt fosterlandet,
 Att bära vittne om dess sista strid.“
 Och vid han talar, mörknar det i vester,
 Och grafven återfordrar sina gäster,
 Och synen dunstar bort i nattens frid.

III.

O Fosterland! Hvad gaf du dina söner,
 Som gäfvo allt för dig? Hvad gaf du? Hvem?
 De främste mindes du i dina böner;
 De ringare — gaf du dem ens ett hem?
 Ett torp i skogen, eller tiggarslafven,
 Ett lif i armod och ett kors på grafven!
 Blott *sångens* guld du strödde rikt kring dem.

För dem, som lefvat länge nog att skåda
 Det sena minnet af sin efterverld,
 Det är ej nog att dem en skänk behåda;
 De ha förtjent en bättre minnesgård.

Räck dem din hand! Tryck dem intill ditt hjerta!
 Gif dem en dag af fröjd för år af smärta,
 Och ära så dig sjelf och var dem värd!

De voro dock den sista kämpaskaran
 Af Finlands sagoålder. Sagolikt
 De trotsade försakelsen och faran,
 I sorg och seger lika ärorikt.
 Ett svärdshugg klöf i stycken tidehvarfvet.
 De buro hugget och vi bära arfvet;
 Med deras hjelteblod var det invigt.

Och när de alla slumrat bort i griften
 På Finlands sköna, evigt dyra strand;
 Då skall hvar pilt, som stafvar minnesskriften,
 Då skall hvar tärna högt, med kind i brand,
 Vid deras urna stolt och hänryckt svära,
 Ehvad än tiderna i skötet bära,
 Att lefva och att dö för fosterland.

*) *Not.* De kvarlevande veteranerne från 1808 uppskattas för närvarande till omkring 400.

Säljes till förmån för veteranerne.
